

Imagery of Yeshayah 6:3-7 (continued)

1. Talmud, Shabbat 119b

כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לו "וסר עונך וחסאתך תכפר."
For all who pray on Friday and say *Vayechulu*, the two ministering *malachim* which escort a person place their hands on his head and say to him, "And your guilt will leave you, and your sin will be atoned."

2. Talmud, Berachot 57a

הרואה שעורים בחלום סרו עונותיו שנאמר וסר עונך וחסאתך תכפר. אמר רבי זירא אנא לא סלקי מבבל לארץ ישראל עד דחזאי שערי בחלמא.
If one sees (barley kernels) *se'orim* in a dream, his sins leave (*sar*), as in, "And your guilt will leave you, and your sin will be atoned." Rabbi Zeira said: I did not leave Bavel for Israel until I saw barley kernels in a dream.

3. Talmud, Yevamot 49b

מנשה הרג את ישעיה... אתיוה לארזא ונסרוה, כי מטא להדי פומא נח נפשיה משום דאמר "ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב."
Menasheh killed Yeshayah. Rava said: He judged him and executed him... [Menasheh] brought the tree and cut it up; when he reached the mouth, [Yeshayah] died, for he said, "I dwell in a nation of impure lips."

Yeshayah's (First?) Message: For Failure to Listen, Devastation is Coming

4. Abarbanel to Yeshayah 6:1

היה הקב"ה חפץ להודיע את ישראל שיתאשו מהתשועה ולא תשאר להם עוד תקוה ותוחלת כי אין רפואה למכתם, ולכן היה אומר כאדם המתיעץ עם פמליא שלו את מי אשלח לעשות זה השליחות, וישעיהו השיבו הנני שלחני, רוצה לומר לי יאות לעשות השליחות הזה יותר מנביא אחר לפי שאני התריתי בהם פעמים רבות ולא שמעו בקולי

5. Rabbi Mordechai Breuer, **נבואתו הראשונה של ישעיהו**

ישעיהו לא שינה כלל ממנהג הנביאים האחרים, כי הצד השווה שבכל הנביאים שסירבו לנבואה, שהם תלו את סירובם בחוסר כשרונם לדבר, והם ניאותו ללכת בשליחות ד' רק אחרי שהוסר המכשול הזה... וכל הדברים האלה נתקיימו גם בישעיהו. בתחילה הוא התלונן על טומאת שפתיו... אך משטהרו שפתיו מטומאתו, כבר הוסר המכשול הזה...

6. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Teshuvah 6:3

ואפשר שיחטא אדם חטא גדול או חטאים רבים עד שיתן הדין לפני דיין האמת שיהא הפרעון מזה החוטא על חטאים אלו שעשה ברצונו ומדעתו שמונעין ממנו התשובה ואין מניחין לו רשות לשוב מרשעו כדי שימות ויאבד בחטאו שיעשה, הוא שהקב"ה אמר על ידי ישעיהו השמן לב העם הזה וגו'...
A person might perform a great sin, or multiple sins, until the judgment before the Judge of Truth must be that the payment of this sinner for these sins – which he performed willingly and knowingly – is that repentance be withheld from him. He is not given an opportunity to repent from his evil, so that he will die and be destroyed because of his sins. This is what Gd said via Yeshayahu, "Wrap in fat the heart of this nation, etc."

7. Ramban to Shemot 7:3

פרעה ברשעו אשר עשה לישראל רעות גדולות חנם, נתחייב למנוע ממנו דרכי תשובה... ולפי מעשיו הראשונים נדון.
In his wickedness, Pharaoh committed great evils to Israel for no cause, and he was sentenced to have the paths of repentance withheld from him... And he was only judged for his earlier deeds.

8. Talmud, Rosh HaShanah 17b

גדולה תשובה שמקרעת גזר דינו של אדם שנאמר "השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו." אמר ליה רב פפא לאביי, ודלמא לפני גזר דין? אמר ליה "ורפא לו" כתיב, איזהו דבר שצריך רפואה? הוי אומר זה גזר דין.
Repentance is great, for it tears up the decree against a person, as in Yeshayah 6:10. Rav Pappa said to Abbaye: Perhaps that is only before the decree? He replied: The text says "And he would be healed" – what needs healing? The decree.

9. Ibn Ezra to Yeshayah 6:9

אחר שנגזרה הגזרה ד' לא יקבל תשוב' למנוע הרעה נגזרת בעולם הזה.
After the decree, Gd will not accept repentance to prevent the evil which has been decreed for this world.

10. Rashi to Yeshayah 6:9

אני אומר לכם שמעו שמוע ואתם אין אתם נותנים לב להבין, וראו ניסים שעשיתי לכם ואינכם נותנים לב לדעת אותי:

I tell you, "Listen," and you do not set your heart to understand. And you see miracles I have performed for you, and you do not set your heart to know Me.

11. Rabbi Mordechai Breuer, **נבואתו הראשונה של ישעיהו**

נמצא, שפסוק זה מתפרש גם לפורענות וגם לנחמה; ולפיכך עלינו לקרוא אותו בשתי דרכים...

לפורענות: "ועוד בה עשריה ושבה והייתה לבער כאלה וכאלון אשר בשלכת מצבת במ..."

לנחמה: "ועוד בה עשריה... וכאלה וכאלון אשר בשלכת מצבת במ זרע קדש מחצבתה."

וזו היא אפוא משמעות הפסוק הזה, כפי שהיא עולה מבין שתי הקריאות האלה. מחד: גם העשירייה שנשארה לפליטה תהיה למאכולת אש; ויבערו אותה כדרך שנוהגים לשרוף את מצבת האלה והאלון, שנותרה אחרי שנבלו העלים. ומאידך: העשירייה שנשארה לפליטה תתקיים לעד - כדרך שמתקיימת מצבת האלה והאלון, שנותרה אחרי שנבלו העלים; שהרי זרע קדש מחצבתה. שני הדימויים הסותרים האלה מבטאים את המשמעות הכפולה של החורבן האחרון; כי החורבן שיבוא על שארית הפליטה יבער מתוכה את הפושעים ואת החטאים ואת עוזבי ד'; והוא עצמו גם יביא לידי כך, ששארית ישראל תתקיים כזרע קודש.

Then this verse can be explained for punishment and for consolation, and so we should read it two ways...

- Punishment: "And a tenth will remain and return and be for burning, like the terebinth and the oak, which leave a stump when the rest falls."
- Consolation: "And a tenth will remain... like the terebinth and the oak, which leave a stump when the rest falls, its stump will be holy seed."

Introduction to Chapter 7

12. The Righteousness of Yotam

Kings II 15:5-7, 32-38; Chronicles II 27

13. Rashi to Chronicles II 27:1

שבכל המלכים שלפניו ולאחריו מצינו בהם חטא חוץ מיותם, דוד רק באוריה החתי שלמה נשיו הטו לבבו ורחבעם עזב את תורת ד', אביה וילך בכל חטאת אביו, אסא הוציא כסף וזהב מאוצרות בית ד' ונתן הנביא בית המהפכת, יהושפט נתחבר לרשע, יהורם הרג אחיו, אחזיהו אמו יועצתו להרשיע, יואש הרג זכריה ונעשה קדש, אמציה השתחו' לפסילי שעיר, עזיהו נכנס להיכל להקטיר, אחז הלך בדרכי מלך ישראל וגם עשה מצבות לבעלים, חזקיה גבה לבו ויהי עליו קצף ועל שלשה לא הודו לו, מנשה עשה הרע בעיני ד', יאשיהו לא שמע דברי נבואה מפי אלקים, צדקיה עשה הרע בעיני ד' ולא נכנע מפני ירמיה, אבל יותם לא נמצא בו שום דופי.

For with all of the kings who preceded and followed him we find sin, except Yotam. David only with Uriah the Hittite, Shlomo "His wives led his heart astray," Rechavam "He abandoned the Torah of Gd," Aviyah "He followed all of the sins of his father"... But there was nothing wrong with Yotam.

14. Talmud, Succah 45b

ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחי: יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, ואילמלי אליעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואילמלי יותם בן עזיהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו.

And Chizkiyah cited Rabbi Yirmiyahu, who cited Rabbi Shimon bar Yochai: I could exempt the entire world from judgment, from the day I was born until now. If my son Eliezer would be with me, then from the day the world was created until now. And if Yotam ben Uziah were with us, then from the day the world was created until its end.

15. The Signet Ring

http://collections.si.edu/search/results.htm?q=record_ID:nmnhanthropology_8133581

16. The Invasion

- Aram Kings II 16:5-6
- Yisrael Chronicles II 28:5-8
- Plishtim Chronicles II 28:17-19